

Gadymy türki mifologiyasynda «Älemgoşar»

Category: Kitapcy, Mistika we fantastika

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Gadymy türki mifologiyasynda "Älemgoşar" GADYMY TÜRKI
MIFOLOGIÝASYNDA "ÄLEMGÖŞAR"

Gadymy türklerde köpsanly şekiliň älemgoşar bilen ilteşigi bolarmaly. Ýöne bu şekilleriň nähilidigini anyk bilmesek-de, oňa dakylan dürli atlary çaklamak mümkin. Orhon ýazgylarynda "Gök köprüsi" diýip atlandyrylýan sözüň ata kuldy ýa-da Täze ýyl gutlagy bilen baglanyşykly söz bolup çykmagy ähtimal.

Gypjak legendalarynyň birinde bolsa anyk manysy belli däl bir aýtgý garşymyza çykýar.

Bu Girnatynyň «Kitâb al-idrâk» işinde we Zaýonçkowskiniň taýýarlan sözlüğünde gabat gelýän «Meniň abam* geçisini baglady» diýen jümledir.

* *Bellik – gypjak şiwesinde gabat gelýän «aba» sözi «süýt enesi» manysyny berýär. Aba sözi nohur türkmen şiwesinde şol durşuna «aba» (aýdylanda «awa») görnüşinde duş gelip, kakaň erkek dogany (agaña) aýdylýar. Ärsarylarda bolsa ejeň aýal dogany (daýzaña) «awa» diýilýär. Türk dilinde uýaña aýdylýan «abla» sözüniň asly-da «aba» sözünden ýasalan sözdür. (-H.T.)*

Žan-Pol RU,
fransuz türkology.

«Gadymy türki mifologiyasy», 2011, sah.: 73-74. Mistika we fantastika